

УДК 343.156.037

DOI 10.36919/3041-1149(Print).11.2025.181-187

І. М. Жевнеров,

аспірант кафедри кримінального  
правосуддя та правоохоронної діяльності,Волинський національний університет  
імені Лесі Українки

email: zhevnierov.geneva@gmail.com

ORCID 0009-0006-2534-1575

## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ ПІД ЧАС АПЕЛЯЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

У статті здійснено аналіз проблематики забезпечення доступу до правосуддя під час апеляційного оскарження в кримінальному провадженні. Досліджено нормативне регулювання та окремі аспекти судової практики, пов'язані з визначенням об'єктів і суб'єктів апеляційного оскарження, строками подання апеляційних скарг і підставами їхнього поновлення. Показано, що окремі положення чинного КПК України, зокрема формалізований підхід до кола рішень, які підлягають апеляційному оскарженню, а також обмежене тлумачення кола суб'єктів апеляційного провадження, можуть суттєво ускладнювати реалізацію цього права та створювати не виправдані обмеження доступу до правосуддя. Окрему увагу приділено впливу воєнного стану на апеляційне провадження, зокрема в аспекті поновлення строків і ризику зловживань з боку недобросовісних учасників процесу. Зроблено висновок про потребу в подальшому вдосконаленні кримінального процесуального законодавства та узгодженні його положень із судовою практикою з метою належної реалізації права на апеляцію як важливого елементу доступу до правосуддя.

**Ключові слова:** апеляційне оскарження, апеляційне провадження, доступ до правосуддя, кримінальне провадження, строки апеляційного оскарження, воєнний стан, апеляційна скарга.

**Постановка проблеми та її актуальність.** Право на апеляційне оскарження судових рішень є важливою гарантією доступу до правосуддя, що закріплена на конституційному рівні серед основних засад судочинства (п. 8 ч. 2 ст. 129 Основного Закону). Відповідно, і Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) проголошує, що кожному гарантується право на перегляд вироку, ухвали суду, що стосується прав, свобод чи інтересів особи, судом вищого рівня в порядку, передбаченому цим Кодексом, незалежно від того, чи брала така особа участь у судовому розгляді (ч. 2 ст. 24). Право на апеляційне оскарження є складовою права на справедливий судовий розгляд, яке безпосередньо пов'язане із гарантіями доступу до правосуддя. У цьому контексті особливого значення набувають практичні механізми, умови та процедури, які або сприяють, або, навпаки, ускладнюють доступ особи до ефективного апеляційного перегляду. Як слушно зазначають М. Погорецький та О. Старенький, основні виклики тут пов'язані з потребою в забезпеченні реального доступу до правосуддя, усуненні надмірної процесуальної формалізації та створенні належних умов для повноцінної участі обвинуваченого в судовому процесі, включно із його присутністю під час перегляду рішення в апеляційній інстанції [1, с. 431]. Як наслідок, постає проблема узгодження формальних приписів КПК України із конституційною гарантією права на апеляційний перегляд справи. Це зі свого боку спонукає до глибокого аналізу національної нормативної бази та практики судів з метою виявлення проблемних аспектів і пошуку способів їхнього усунення.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** У науковій літературі питання реалізації права на апеляційне оскарження в кримінальному провадженні досліджувалося з різних аспектів. Предметом наукового аналізу стали проблеми процесуальної можливості оскарження судових рішень, нормативного забезпечення, процесуальних гарантій, строків подання апеляційної скарги,

визначення меж перегляду судових рішень, правового статусу учасників апеляційного провадження. До кола науковців, які зробили вагомий внесок у розробку цієї проблематики, належать Н. Бобечко, О. Журавльов, О. Костюченко, В. Малярєнко, В. Маринів, М. Погорецький, М. Савенко, О. Старенький, В. Теремецький, Ю. Фідря та інші.

**Метою дослідження** є науково обґрунтований аналіз того, як забезпечується право на доступ до правосуддя під час апеляційного оскарження вироків та ухвал у кримінальному провадженні України з урахуванням сучасного законодавства та судової практики.

**Виклад основного матеріалу.** Як випливає з логіки формулювання та структури ст. 392 КПК України, судові рішення можуть бути оскаржені в апеляційному порядку лише у випадках, передбачених КПК України. Загалом такий законодавчий підхід підтримується судовою практикою та має свої переваги (наприклад, сприяє реалізації процесуальної економії та уникненню затягування провадження, запобігає зловживанню правом на апеляційне оскарження), однак часто критикується в доктрині як надто формалізований і такий, що потенційно обмежує доступ до правосуддя. І хоча такі обмеження є допустимими, що підтверджується практикою ЄСПЛ, проте вони не повинні нівелювати, власне, сутність права на апеляційний перегляд справи, гарантованого Конституцією України. З огляду на це законодавець повинен зважено підходити до питання визначення кола об'єктів апеляційного оскарження в кримінальному провадженні, щоб не допустити ситуації, коли важливі процесуальні рішення випадають з поля апеляційного контролю і водночас обмежують доступ до правосуддя.

Яскравою ілюстрацією цього висновку може слугувати рішення Конституційного Суду України від 13 червня 2019 року № 4-р/2019 у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 392 КПК України, які не давали змогу окремого апеляційного оскарження ухвали суду про продовження строку тримання під вартою, постановленої під час судового провадження в суді першої інстанції до ухвалення судового рішення. На думку Конституційного Суду України, «обсяг права на апеляційний перегляд справи, що визначається законом, має гарантувати особі ефективну реалізацію права на судовий захист задля досягнення цілей правосуддя, забезпечуючи захист інших конституційних прав і свобод такої особи. Обмеження доступу до суду апеляційної інстанції як складової права на судовий захист можливе лише з обов'язковим дотриманням конституційних норм і принципів, а саме пріоритетності захисту фундаментальних прав і свобод людини й громадянина, а також принципу верховенства права, відповідно до якого держава має запровадити таку процедуру апеляційного перегляду, яка забезпечить ефективність права на судовий захист на цій стадії судового провадження» [2].

Розглядаючи ст. 392 КПК України у взаємозв'язку зі ст. 24 КПК України, Н. Бобечко розцінив формулювання ст. 392 КПК України про можливість оскарження в апеляційному порядку лише визначених кримінальним процесуальним законом рішень як нехтування законодавцем засадою кримінального провадження – забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності. Адже, як справедливо стверджує науковець, положенням ч. 2 ст. 24 КПК України встановлено єдиний, гранично широкий критерій для оскарження вироків та ухвал суду – вони повинні стосуватися прав, свобод чи інтересів особи незалежно від того, чи брала така особа участь у судовому розгляді [3, с. 136–137]. Зі свого боку додамо, що надмірно вузьке законодавче тлумачення об'єктів апеляційного оскарження, з одного боку, може суперечити як конституційним приписам, так і засадам самого кримінального процесу, з іншого – може фактично позбавити особу права на ефективний засіб захисту й обмежити доступ до правосуддя, навіть якщо судові рішення суттєво впливає на її права.

Стаття 393 КПК України визначає коло осіб, які мають право подати апеляційну скаргу. Цей перелік охоплює ключових учасників кримінального провадження, прав яких безпосередньо стосується чи може стосуватися судові рішення. Науковий і практичний інтерес становить п. 10 ч. 1 ст. 393 КПК України, який, надаючи право подати апеляційну скаргу іншим особам у випадках, передбачених КПК України, формально створює простір для розширеного та більш гнучкого підходу, що, безумовно, сприяє доступу до правосуддя. Однак це положення отримало як неоднозначне трактування серед науковців, так і неоднакове застосування в судовій практиці.



Так, Ю. Короїд вважає, що стаття 393 КПК України повинна містити вичерпний перелік осіб, які мають право на апеляційне оскарження, тим паче, що майже всіх їх законодавець уже визначив. Це дасть змогу уникнути невизначеності та неоднозначної судової практики. Реагуючи на пропозицію викласти п. 10 ст. 393 КПК України в редакції «інші особи, інтересів яких стосується судові рішення», дослідник також зауважив, що це створить неоднорідну судову практику, оскільки буде залежати від суб'єктивної позиції судді-доповідача в конкретній справі під час вирішення ним питання, чи стосується судові рішення інтересів апелянта, а також від критеріїв визначення цього інтересу, а відповідно, можуть мати місце й судові помилки [4, с. 89–90]. Однак ця пропозиція не знайшла свого відображення в чинному КПК України. Натомість сучасне формулювання п. 10 ст. 393 КПК України «інші особи у випадках, передбачених цим Кодексом» залишає простір для наукових розробок і пропозицій для усунення цього законодавчого недоліку, оскільки, без жодного сумніву, відсутність у осіб права на апеляційне оскарження судового рішення, яке стосується їхніх прав або інтересів, суперечить фундаментальній засаді кримінального провадження – забезпеченню доступу до правосуддя.

Щодо судової практики, то варто зазначити таке. З одного боку, апеляційні суди на підставі п. 2 ч. 3 ст. 399 КПК України часто повертають апеляційну скаргу «іншої особи» як подану особою, яка не має права подавати апеляційну скаргу, тобто це означає, що її (особи) випадок не передбачений КПК України. З іншого боку, є й принципово інша судові практика.

Так, ККС ВС розглянув кримінальне провадження за касаційною скаргою на ухвалу апеляційного суду про повернення апеляційної скарги особи на тій підставі, що вона подана особою, яка не має права подавати апеляційну скаргу (п. 2 ч. 3 ст. 399 КПК України). Тією особою виявився свідок, щодо якого було порушено кримінальне провадження й висунуто обвинувачення за ч. 2 ст. 384 КК України лише на тій підставі, що суд першої інстанції (вирок якого він намагався оскаржити в апеляційному порядку), надаючи оцінювання показанням ряду свідків, визнав його показання неправдивими та розцінив їх як намагання виправдати обвинуваченого чи зменшити ступінь його суспільно небезпечного діяння й розмір покарання за скоєне. Верховний Суд з огляду на положення п. 8 ч. 3 ст. 129 Конституції України, ч. 1 ст. 412 КПК України, а також п. 10 ст. 393 та ч. 1 ст. 24 КПК України не погодився із таким рішенням суду апеляційної інстанції. Зокрема, він зазначив, що є всі підстави вважати, що свідок мав право захищати свої права, свободи та інтереси, яких стосується вирок у цьому провадженні, через звернення до апеляційної інстанції з його оскарженням. Суд апеляційної інстанції не врахував зазначеного та положень процесуального закону, а тому його висновок про повернення апеляційної скарги саме на тих підставах, що вона подана особою, яка не має права її подавати, є передчасним [5].

На нашу думку, такий підхід має значний позитивний вплив на стан доступу до правосуддя: Верховний Суд фактично визнав, що права «інших осіб» на апеляцію не повинні свавільно обмежуватися, якщо рішення суттєво зачіпає їхні права, свободи чи інтереси. У наведеній справі наявність безпосереднього інтересу була очевидною, адже вирок суду першої інстанції спричинив кримінальне переслідування свідка. Додатково варто зауважити, що окремі суб'єкти (свідки, фактичні власники майна, надавачі документів чи інформації та ін.) часто опиняються за межами чітко визначеного кола осіб, які мають право подати апеляційну скаргу, однак отримують визнання цього права через практику Верховного Суду. По суті, складається ситуація, коли реалізація права на апеляцію для «інших осіб» фактично залежить не від приписів закону, а від гнучкості судової практики, що підриває принцип правової визначеності й обмежує доступ до правосуддя.

Важливим чинником, що безпосередньо впливає на доступ до правосуддя на стадії апеляційного провадження, є процесуальні строки подання апеляційної скарги. Ці строки безпідставно віднесені А. Волобуєвим і С. Смоковим до категорії процесуальних строків, встановлених законодавцем, які визначені ними як «передбачені в КПК України проміжки часу, у межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані чи мають право ухвалити певні процесуальні рішення чи здійснити процесуальні дії» [6, с. 704]. Зазвичай такі строки визначаються процесуальним законом з урахуванням потенційних ускладнень і перешкод, що можуть виникнути

під час кримінального провадження. Водночас потрібно взяти до уваги, що надто короткі строки можуть стати реальною процесуальною перешкодою доступу до правосуддя, особливо у випадках, коли повний текст судового рішення ще не виготовлено, а строк уже майже спливає. Це унеможливило повноцінний аналіз мотивів, з яких суд виходив під час постановлення судового рішення, ґрунтовний аналіз встановлених судом обставин із посиланням на докази, а також мотивів неврахування окремих доказів тощо. Відтак законодавцю треба віднайти розумний баланс між оперативністю процесу й можливістю забезпечити особі ефективний захист своїх прав і законних інтересів.

Загалом процесуальні строки упорядковують кримінальне провадження, забезпечують його оперативність, вилучають або ж мінімізують випадки зловживання правами та затягування процесу. КПК України (ч. 2 ст. 395) диференціює строки апеляційного оскарження залежно від його об'єкта (відповідно, 5, 7 або 30 днів). У цьому контексті зазначимо, що в науковому середовищі панують різні думки та підходи до оптимальної тривалості строків апеляційного оскарження. Так, одні науковці пропонують встановити єдиний строк апеляційного оскарження на будь-яке рішення суду першої інстанції, обґрунтовуючи свою позицію тим, що диференціація строків на апеляційне оскарження не сприяє можливості реалізації суб'єктами апеляційного оскарження свого конституційного права на подання апеляційних скарг [7, с. 45–46]. Натомість інші дослідники вважають цілком доцільним встановлення різних строків на апеляційне оскарження [4, с. 91]. Окремі автори зі свого боку висловлюють застереження щодо доцільності встановлення 30-денного строку подання апеляційної скарги на підсумкові рішення суду першої інстанції як невідправданого тривалого, аргументуючи це тим, що строк на апеляційне оскарження покликаний забезпечити заінтересованим особам відповідний час для ознайомлення із судовим рішенням і підготовкою апеляційної скарги, сприяти оперативному захисту порушених прав, свобод та інтересів, а не затягуванню апеляційного розгляду. Натомість оптимальним пропонується вважати 15-добовий строк для подання апеляційної скарги [3, с. 139–140].

На нашу думку, чинна диференціація строків апеляційного оскарження, передбачена ч. 2 ст. 395 КПК України, загалом є обґрунтованою. Скорочені строки (5 і 7 діб), встановлені для оскарження ухвал слідчого судді та окремих проміжних процесуальних рішень, відповідають потребі невідкладного судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні та відповідного реагування на можливі порушення конституційних прав і свобод людини. Їхнє апеляційне оскарження має бути здійснене оперативно, з урахуванням принципу процесуальної економії. Встановлення скорочених строків у цьому випадку є виправданим з погляду забезпечення доступу до правосуддя та ефективності кримінального провадження. Водночас оскарження підсумкових рішень суду першої інстанції об'єктивно потребує більш тривалого періоду для його реалізації. Це зумовлено обсягом і складністю судових рішень, які потрібно ретельно проаналізувати з метою якісної підготовки апеляційної скарги. З огляду на це чинна модель диференціації строків апеляційного оскарження, хоч і не позбавлена окремих ризиків, загалом забезпечує захист прав та інтересів учасників провадження.

Водночас навіть у межах оптимально визначених строків апеляційного оскарження не вилучені ситуації, коли учасники провадження з певних причин не реалізували своє право на апеляцію вчасно. У такому разі передбачена КПК України можливість поновлення строків на апеляційне оскарження, що можна розцінювати як додатковий механізм забезпечення доступу до правосуддя.

Відповідно до ч. 3 п. 4 ст. 399 КПК України апеляційна скарга повертається, якщо вона подана після закінчення строку апеляційного оскарження й особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або суд апеляційної інстанції за заявою особи не знайде підстав для його поновлення. Як зазначається в літературі, до поважних причин належать об'єктивні обставини, що перешкодили поданню апеляційної скарги у визначені законом строки [8, с. 200]. Верховний Суд також зазначає, що «відповідно до усталеної судової практики під поважними причинами пропуску строку, зокрема строку на апеляційне оскарження, варто розуміти лише ті обставини, які були чи є об'єктивно непереборними, тобто не залежать від волевиявлення особи, пов'язані дійсно з істотними обставинами, перешкодами чи труднощами,



що унеможливлювали чи ускладнили можливість своєчасного звернення до суду у визначений законом строк» [9].

Чинний КПК України не містить ні переліку, ні критеріїв визначення поважності причин пропуску строку на апеляційне оскарження, очевидно, відносячи це до дискреційних повноважень суду. Судова практика вже сформувала приблизний перелік причин, які потрібно розглядати як поважні. Крім того, своєрідним орієнтиром у цьому може слугувати ст. 138 КПК України «Поважні причини неприбуття особи на виклик». До певної міри такий висновок дає змогу зробити зміст і ч. 3 ст. 400 КПК України, згідно з якою якщо апеляційну скаргу подано обвинуваченим, щодо якого судом ухвалено вирок за результатами спеціального судового провадження, суд поновлює строк за умови надання обвинуваченим підтвердження наявності поважних причин, передбачених статтею 138 КПК України, та надсилає апеляційну скаргу разом із матеріалами кримінального провадження до суду апеляційної інстанції з дотриманням правил, передбачених статтею 399 КПК України.

Поряд з уже традиційними поважними причинами пропуску строку апеляційного оскарження на сьогодні військовий стан в Україні вносить власні корективи, що відображається в судовій практиці. Водночас варто зауважити, що окремі учасники кримінального провадження можуть цим зловживати, використовуючи сам факт запровадження воєнного стану як універсальну підставу для поновлення пропущеного строку апеляційного оскарження. З цього приводу Верховний Суд у своїй правовій позиції в справі № 585/2494/18, зокрема, зазначив: «Факт запровадження воєнного стану в Україні не є безумовною підставою для поновлення пропущеного процесуального строку, тому це питання має вирішуватися в кожному конкретному випадку з урахуванням доводів, наведених у заяві, та обставин, які існували й об'єктивно перешкоджали вчиненню процесуальних дій. Для визнання поважною цієї підстави варто брати до уваги, зокрема, територіальне місцезнаходження суду, порядок його функціонування, хід бойових дій, існування реальної небезпеки для життя учасників процесу, тривалість самого процесуального строку; час, який минув із дати завершення процесуального строку; наявність чи відсутність обставин, які об'єктивно перешкоджали особі реалізувати своє право (повноваження) в межах визначеного процесуального строку; поведінку особи, яка звертається з відповідним клопотанням, зокрема, чи вживала особа розумних заходів для того, щоб реалізувати своє право (повноваження) в межах процесуального строку та якнайшвидше після його закінчення (у разі наявності поважних причин його пропуску), а також інші доречні обставини» [9].

Отже, питання поновлення строку апеляційного оскарження вимагає від суду індивідуального підходу та ретельного оцінювання конкретних обставин, наведених заявником, зокрема з урахуванням впливу воєнного стану в тій мірі, в якій він об'єктивно унеможливив своєчасне вчинення процесуальних дій. Такий підхід є потрібним для збереження реального доступу до правосуддя, водночас запобігаючи недобросовісному використанню процесуальних гарантій і зловживанням.

**Висновки.** Наведені вище аспекти, безумовно, є важливими для розуміння доступу до правосуддя на стадії апеляційного провадження, однак вони не охоплюють усього кола проблем, що виникають у цій сфері. У практиці залишаються й інші суттєві виклики, які потребують додаткової уваги й осмислення в межах комплексного аналізу права на апеляційне оскарження. Окрему проблему становлять випадки втрати матеріалів кримінального провадження, що істотно ускладнює або унеможливує реалізацію сторонами права на апеляційне оскарження та перегляд судового рішення. Ускладнення виникають у кримінальних провадженнях за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (*in absentia*), які вимагають вироблення належних процесуальних гарантій для таких осіб. Також залишається ряд дискусійних питань щодо специфіки апеляційного оскарження вироків суду першої інстанції на підставі угоди про примирення або угоди про визнання винуватості. Ці проблемні аспекти становлять підґрунтя для подальших досліджень із метою вдосконалення законодавчого регулювання й практики застосування норм щодо апеляційного оскарження в кримінальному процесі.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Погорецький М. А., Старенький О. С. Право на апеляційне оскарження у кримінальному провадженні: стандарти Європейського суду з прав людини та їх імплементація в Україні. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2025. Вип. 3, частина 2. С. 429–437.
2. Рішення Конституційного Суду України (Велика палата) у справі за конституційною скаргою Глушенка Віктора Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України від 13 червня 2019 року № 4-п/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-19#Text>
3. Бобечко Н. Р. Апеляційне та касаційне провадження у кримінальному судочинстві України: правове регулювання, доктрина, практика : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 686 с.
4. Короїд Ю. М. Реалізація права на апеляційне оскарження в кримінальному судочинстві. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2025. Вип. 3, частина 3. С. 87–92.
5. Постанова Першої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 15 жовтня 2020 року (Провадження № 51-3251км20. Справа № 654/1820/18). URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92315118>
6. Волобуєв А. Ф., Смоков С. М. Процесуальні строки у кримінальному провадженні: проблемні питання. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2025. Вип. 1. С. 702–707.
7. Костюченко О. Ю. Порядок і строки апеляційного оскарження у кримінальному судочинстві України. *Судова апеляція*. 2006. № 3. С. 43–56.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. Т. 2. Х. : Право, 2012. 664 с.
9. Постанова Другої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 25 жовтня 2022 року (Провадження № 51-2131км22. Справа № 585/2494/18). URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107023971>

## REFERENCES

1. Pohorets'kyi, M. A. & Staren'kyi, O. S. (2025). Pravo na apelyatsiynе oskarzhennya u kryminal'nomu provadzhenni: standarty Yevropeys'koho sudu z prav lyudyny ta yikh implementatsiya v Ukraini [The right to appeal in criminal proceedings: standards of the European Court of Human Rights and their implementation in Ukraine]. *Elektronne naukovе vydannya «Analitichno-porivnyal'ne pravoznavstvo»*. Vol. 3. P. 2, 429–437 [in Ukrainian].
2. Decision of the Constitutional Court of Ukraine (Grand Chamber) in the case on the constitutional complaint of Viktor Mykolayovych Hlushchenko regarding the compliance with the Constitution of Ukraine (constitutionality) of the provisions of part two of Article 392 of the Criminal Procedure Code of Ukraine dated June 13, 2019 No. 4-r/2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-19#Text> [in Ukrainian].
3. Bobechko, N. R. (2016). Apelyatsiynе ta kasatsiynе provadzhennya u kryminal'nomu sudochynstvi Ukrainy: pravove rehulyuvannya, doktryna, praktyka [Appeal and cassation proceedings in criminal proceedings of Ukraine: legal regulation, doctrine, practice] : monohrafiya. L'viv : LNU imeni Ivana Franka. 686 p. [in Ukrainian].
4. Koroyid, Yu. M. (2025). Realizatsiya prava na apelyatsiynе oskarzhennya v kryminal'nomu sudochynstvi [Implementation of the right to appeal in criminal proceedings]. *Elektronne naukovе vydannya «Analitichno-porivnyal'ne pravoznavstvo»*. Vol. 3. Part 3, 87–92 [in Ukrainian].
5. Resolution of the First Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court of October 15, 2020 (Proceedings No. 51-3251км20. Case No. 654/1820/18). URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/92315118> [in Ukrainian].

6. Volobuyev, A. F. & Smokov, S. M. (2025). Protsesual'ni stroky u kryminal'nomu provadzhenni: problemni pytannya [Procedural terms in criminal proceedings: problematic issues]. *Elektronne naukove vydannya «Analitychno-porivnyal'ne pravoznavstvo»*. Vol. 1, 702–707 [in Ukrainian].
7. Kostyuchenko, O. Yu. (2006). Poryadok i stroky apelyatsynoho oskarzhennya u kryminal'nomu sudochynstvi Ukrayiny [Procedure and terms of appeal in criminal proceedings of Ukraine]. *Sudova apelyatsiya*. No. 3, 43–56.
8. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny. Naukovo-praktychnyy komentar (2012) [Criminal Procedure Code of Ukraine. Scientific and practical commentary] : u 2 t. T. 2. KH. : Pravo. 664 p. [in Ukrainian].
9. Resolution of the Second Judicial Chamber of the Criminal Court of Cassation within the Supreme Court of October 25, 2022 (Proceedings No. 51-2131km22. Case No. 585/2494/18). URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107023971> [in Ukrainian].

#### **I. M. Zhevnierov. ENSURING ACCESS TO JUSTICE DURING APPELLATE REVIEW IN CRIMINAL PROCEEDINGS**

*The article provides a comprehensive analysis of the issue of ensuring access to justice during appellate review in criminal proceedings. It examines the regulatory framework and specific aspects of judicial practice related to the definition of the objects and subjects of appellate appeal, the time limits for filing appeals, and the procedure for their restoration. It is demonstrated that certain provisions of the current Criminal Procedure Code of Ukraine – particularly the formalized approach to the range of decisions subject to appellate review and the narrow interpretation of the range of subjects entitled to appeal – can significantly complicate the exercise of this right and create unjustified barriers to access to justice. Special attention is given to the impact of martial law on appellate proceedings, particularly in terms of the extension of procedural deadlines and the risk of abuse by unscrupulous participants. The article concludes that further improvement of the criminal procedural legislation and its alignment with judicial practice is necessary to ensure the proper realization of the right to appeal as an essential element of access to justice.*

**Keywords:** appeal, appellate proceedings, access to justice, criminal proceedings, time limits for appeal, martial law, notice of appeal.